

Sivistysvaliokunnan vastaus Heikki Vestmanin et al. laatimaan valtuustoaloitteeseen ulkojäradan rakentamiseksi

Sivistysvaliokunta toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Luistelumahdollisuuksien nykytilanne

Sipoon kunnassa, Nikkilän alueella sijaitsee jäähalli, joka on iltaisin ja viikonloppuisin pääosin seuratoiminnan käytössä, jäähallista voi ostaa vapaita vuoroja yksityiseltä jäähalliyhtiöltä. Päivisin jäähallia käyttävät varhaiskasvatus ja ala- sekä yläkoulut. Lisäksi jäähallissa on jonkin verran yleisöluisteluvuoroja kuntalaisille viikonloppuisin ja iltaisin sekä koulujen loma-aikoina.

Sipoossa on luonnonjäitä, mutta vaihtelevien sääolojen ja erityisesti leudon talven sattuessa luistelukausi voi jäädä Etelä-Suomessa hyvin lyhyeksi. Useampi koulu ja päiväkotiyhteisöt hyödyntäisivät mielellään lähellä sijaitsevia luonnonjäitä luisteluun päivän aikana.

Ulkotekojään vaikutukset

Ulkotekojään jäädytys aloitetaan, kun ulkolämpötilan vuorokausikeskiarvo on alle 5 °C:tta ja sää on pilvinen. Ulkotekojään jäädytys lopetetaan, kun ulkolämpötilan vuorokausikeskiarvo on yli 5 °C:tta. Edellä oleva tarkoittaa Etelä-Suomessa, että keskimäärin ulkotekojään käyttöaika voi olla joulukuun alusta maaliskuun puoliväliin. Luonnonjäällä käyttöaika on huomattavasti lyhyempi.

Tekojäällä luistelukausi pidentyisi huomattavasti ja tällöin harrasteluistelu sekä "höntsäkiekkoilu" mahdollistuisivat. Lapset ja nuoret oppisivat paremmin luistelemaan, mikäli lähialueelta löytyy koulujen ja varhaiskasvatuksen käyttöön päivisin sekä vapaaseen käyttöön iltaisin ja viikonloppuisin toimiva tekojää.

Ulkotekojään kustannukset

Tiedossa olevien tehtyjen ulkotekojään kustannusarvioiden suuruusluokka ovat noin 3 000 000 € - 4 000 000 €. Tällä hinnalla ulkotekojään koko on n. 6 200 m² kokoinen kenttä, johon voi sijoittaa jääkiekkokaukalon (30 x 60 m²) ja vapaaluistelualueen. Kustannusten suuruusluokkaan vaikuttavat mm. uusien huolto- ja pukukoppirakennusten rakentamiskustannukset ja vaihtoehtoisten mahdollisten lämmönluovutusjärjestelmän rakentaminen.

Lämmönluovutusjärjestelmän rakennusinvestointi maksaa itsensä takaisin noin 5 vuodessa vähentämällä läheisen tekonurmen tai läheisen koulurakennuksen ostolämmityskustannuksista.

Ylläpitokustannukset ovat vuosittain suuruusluokassa noin 122 000 € mikäli lämpö luovutetaan ulkoilmaan ja 91 000€ mikäli lämpö luovutetaan läheiseen koulurakennukseen tai tekonurmen lämmitykseen. Lämmön luovutus läheiseen kiinteistöön tai tekonurmelle on myös ilmastoystävällisempi vaihtoehto.

Ulkotekojään ehdotettu sijainti

Söderkullan alueella on luonnonjäkenttä, mutta alueelta puuttuu tekojää sekä jäähalli. Söderkullan urheilupuiston välittömässä läheisyydessä lämmitettävän jalkapallokentän pohjoispuolella olisi hyvä sijainti, sillä alueella ovat mm. pukukoppi- ja huoltorakennukset, jolloin ylläpito ja huolto ovat sujuvia eikä huoltorakennuksen rakentamiselle ole tarvetta. Jo olemassa olevia tai rakentuvia pukukoppitiloja voidaan käyttää tekonurmen lisäksi myös tekojään tarpeisiin.

Tekojääkenttä kannattaa sijoittaa niin, että se saavuttaa mahdollisimman suuren käyttäjämäärän. Alueella sijaitsevat myös Miilin koulu- ja varhaiskasvatuskeskus, jolloin tekojäälle tulisi käyttöä myös arkipäivisin, ja tällöin lapset ja nuoret pääsevät harjoittelemaan luistelutaitoa lähialueen tekojäällä.

Muut liikuntapalveluihin liittyvät hankkeet

Miilin aluetta on rakennettu viime vuosien aikana voimakkaasti. Ohessa on listattu Miilin alueen rakennushankkeet viimevuosilta. Listauksessa on esitetty hankkeen valmistumisajankohta tai suunniteltu valmistumisajankohta ja toteutuneet tai tällä hetkellä arvioidut kustannukset:

- Söderkullan urheilupuiston täydellinen peruskorjaus sisältäen lämmitetyn jalkapallokentän ja urheilupuiston muut liikunta-alueet, 2020, (1,5 milj. €)
- Liikunnan huoltorakennus ja ulkokuntoilurata, 2021 (0,7 milj. €)
- Jalkapallon tekonurmikentän lämmityksen muutos uusiutuvaa energiaa, maalämpöä, hyödyntäväksi, 2022 (0,4 milj. €)
- Miilin alueelle on suunnitteilla ja myöskin talousarviossa useita hankkeita:
- Södekullan urheilupuiston pukuhuoneiden laajentaminen, 2023 (0,3 milj. € + käyttökust.)
- Sipoonlahden koulun uuden liikuntahalli hallin koko 1 200 m², (7,5 milj. € + käyttökust.)
- Söderkulla Skolan uusi koulurakennus / liikuntasali (11 milj. € + käyttökust.) - koulutoimi

Lisäksi muualla Sipoota on tekeillä useita liikuntaan ja vapaa-aikaan liittyviä hankkeita kuten mm.

- Kerava - Sipoo liikuntahallit Oy:n toteuttama yleisurheiluhalli ja täysimittainen jalkapallohalli Sipoon rajalle Keinukallioon. (Käyttäjät kattavat investointi- ja käyttökustannukset (Sipoon kunnan osuus pienenee vuosittain ja on alussa noin 90 000 €/v)
- Nikkilän yleisurheilukentän peruskorjaus, 2023 (1,5 milj. €)
- Nikkilän keskuspuiston saneeraus noin neljässä vaiheessa, yksi vaihe toteutettu (yht. 1.0 milj. €)

Sipoossa on lisäksi otettu esille useita muita liikunnan tarpeita, josta tärkeimpiä ovat:

- Uimahalli Nikkilään, laadittu tarveanalyysi ja hallituksen linjaus toteutuksesta 2020- luvun lopulla (12-14 milj. € + käyttökust.)
- Miilin Sipoonlahden koulun nykyisen liikuntasalin saneeraus myös kulttuurin tarpeita varten (4,5 milj. € + käyttökust.) - Kulttuuri
- Pienempiä hankkeita kuten mm. Pump Track-rata, Pilvijärven talviuintimahdollisuus, Möträskin parkkipaikkojen laajentaminen, ulkokuntoilupaikan rakentaminen, Taasjärven uimarannan pukukoppi-, suihku- ja wc-rakennusten toteutus, jne.

Ulkotekojääradan toteutuksen tarve ja kiireellisyys

Sipoossa liikunnan mahdollisuudet ovat hyvät. Siitä huolimatta liikunnan mahdollisuuksia voidaan parantaa useilla eri osa-alueilla, joista esityksiä on tehty mm. vesiliikunnan, jääliikunnan, talviliikunnan, sisäpeliliikunnan ja yleisurheilun osalta. Keskeisimpiä esitettyjä tai vireillä olevia hankkeita on esitetty edellä. Resursseja ei välttämättä ole kaikkien hankkeiden toteuttamiseen heti ja tämän takia hankkeille tulisi saada tärkeysjärjestys, missä niitä toteutetaan. Lisäksi olisi tarpeen kuvata ko. liikuntatyyppien osalta tämän hetken palvelut Sipoossa ja miten ne kattavat tämän hetken ja lähitulevaisuuden (<10 v) tarpeet. Näin voitaisiin antaa päättäjille kokonaiskuva tulevista tarpeista ja niiden vaikuttavuudesta viihtyvyyteen ja talouteen niin investointien kuin käyttökustannusten osalta ja siten helpottaa päätöksentekoa.

Ulkotekojääkenttä on esitetty Miilin alueelle urheilupuiston pukuhuoneiden pohjoispuolella sijaitsevan hiekkakentän alueelle. Ko. kentän alueella sijaitsee lämmitetyn jalkapallokentän maalämpökaivot. Miilin koulurakennuksen eteläpuolella sijaitsee koulun maalämpökaivokentät. Ulkotekojäärata tarvitsee lisää

maalämpökaivoja ja lisäksi selvittää eri järjestelmien yhteensovittaminen hukkalämmön hyödyntämiseksi. Tämän takia ulkotekojääkentän toteutuksesta tulisi tehdä sen taloudellisten ja muiden vaikutusten selville saamiseksi ensin esisuunnitelma kustannusarvioineen. Toteutuksen esisuunnitelma voi olla osa tarveanalyysiä, joka sisältää myös ulkotekojääradan tarpeen määrittelyn ja vertailun edellä kuvattuihin muihin hankkeisiin. Lisäksi ulkotekojään sijainnista tulisi tehdä vaihtoehtotarkastelu.